

ΕΝΟΤΗΤΑ 13

Απαρέμφατο (Ειδικό-Τελικό)
Μετοχή (Επιθετική-Επιρρηματική-Κατηγορηματική)

1. Να αναγνωρίσετε τις μετοχές στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Ὀλίγοι ὄντες ἐνίκησαν.
β. Ἦλθε ἔχων ναῦς (= πλοία) ὀλίγας.
γ. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος.
δ. Ὁ σῶζων τὴν πατρίδα μεγάλην τιμὴν ἔχει.
ε. Ἀλέξανδρος ἀπέστειλεν Ἀμύνταν τοὺς ἐχθροὺς διώξοντα.
στ. Ἐγὼ τὸ πρᾶγμ' εἰμὶ τοῦτο δεδρακώς (=που ἔχω κάνει / ο δράστης).
ζ. Ἐλάχιστοι οἱ τὰ ἄριστα γιννώσκοντες.
η. Ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος ἐπορεύετο λέγων. «Ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν».
θ. Οἱ ἱππεύοντες ἐν ἀσφαλείᾳ στρεφύονται.
ι. Ἡ ὁδὸς ἣ ἄγουσα εἰς ἀρετὴν μακρὰ ἐστὶ.
ια. Ὁρμήσας δράκων τοὺς ἐν τῇ νεοτιᾷ κατηγάλωσεν στρουθοὺς ὀκτὼ σὺν τῇ μητρὶ ἐνάτῃ.
ιβ. Παρεσκευάζοντο (= ἔκαναν προετοιμασίες) ὡς πολεμήσοντες.

2. Να κάνετε συντακτικὴ ἀναγνώριση τῶν μετοχῶν που περιέχονται στις ἐπόμενες προτάσεις:

- α. Τὸν βουλόμενον εὐδαίμονα εἶναι σωφροσύνην ἀσκητέον (=πρέπει να ασκεῖ).
β. Εἰς Μέγαρα ἦλθον Ἐπαιωνῶνδαν ὑποδεξόμενοι.
γ. Ὁρῶσι Κῦρον ἀσπαζόμενον τὸν πάππον.
δ. Ἦκουσα δὲ ποτε αὐτοῦ καὶ περὶ φίλων διαλεγομένου (= να συζητά).
ε. Πάντα τὰ δεινότατα παθόντες ὑβριζόμενοι (= ἐξευτελιζόμενοι, με προσβολές) ἀποθανούμεθα (= θα πεθάνουμε).
στ. Ἐνόμιζον ραδίως (= εύκολα) αἰρήσειν (= ὅτι θα κυριεύσουν) τείχιμα ταχέως εἰργασμένον (= που ἔχει φτιαχτεῖ γρήγορα).
ζ. Πορευόμενοι δὲ πρὸς Κόρινθον ἐγγὺς τοῦ Ἴσθμοῦ ἐστρατοπεδεύσαντο.
η. Γηράσκω ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος.
θ. Στρατιῶταί τινες ἐτελεύτησαν εὐθύς, γευσάμενοι τοῦ μέλιτος ἐκείνου.

3. Να αναγνωρίσετε το είδος (τελικό, ειδικό) των απαρεμφάτων που υπάρχουν στις παρακάτω προτάσεις.

- α. Σωκράτης ἔλεγεν διδάσκειν τὴν ἀρετὴν.
- β. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον πείσειν τοὺς Λακεδαιμονίους.
- γ. Οἱ στρατηγοὶ ἐκέλευσαν τοὺς στρατιώτας μένειν ἐν τῇ μάχῃ.
- δ. Πολλάκις ἐσυμβουλευσαμεν ἡμᾶς μὴ λῦσαι τὰς σπονδάς.
- ε. Οἱ νεανίαί μανθάνουσιν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου γράφειν.
- στ. Ἐβουλόμην ἂν (=θα ἤθελα) βοηθησαί σοι.

4. Να αναγνωρίσετε το είδος (τελικό, ειδικό) και τη συντακτική λειτουργία (υποκείμενο, αντικείμενο) των απαρεμφάτων που υπάρχουν στις παρακάτω προτάσεις.

- α. Πολλοὶ νέοι φιλοσοφεῖν νομίζουσιν.
- β. Οὐκ ἐπίσταμαι κιθαρίζειν.
- γ. Ἐβούλοντο τὴν πόλιν τειχίζειν.
- δ. Τὸ ἀδικεῖν μέγα κάκον ἐστί.
- ε. Ἔλεγον οὐκ εἶναι αὐτόνομοι.
- στ. Τὸ ἀμαρτάνειν τοὺς ἀνθρώπους οὐ θαυμαστὸν ἐστίν.

5. Να βρείτε και να χαρακτηρίσετε τις μετοχές (επιθετικές, κατηγορηματικές, επιρρηματικές):

- α. Ξέρξης εἶδεν Ἀρτεμισίαν μαχομένην.
- β. Ἀγησίλαος προσέτατεν αὐτοῖς τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι.
- γ. Ὁ λέγων τοῦτο ψεύδεται.
- δ. Ἦλθεν οὗτος κλέψων τὰ ἐρίφια.
- ε. Θεοῦ θέλοντος ταῦτα ποιήσομεν.

στ. Ἦλθεν τρέχων ἐκ Μαραθῶνος.

ζ. Ἄδικίαν ἐπράξατε λύσαντες τὰς σπονδὰς.

η. Οὐκ αἰσχύνομαι μανθάνων καίτοι γέρον ὢν.

θ. Κλέαρχος πέμπων ἄγγελον ἔλεγεν θαρρεῖν.

ι. Διωκόμενοι ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐπορευόμεθα διὰ τοῦ πεδίου.

ια. Αἰσχύνομαι οὐ βοηθήσας.

ιβ. Θηβαῖοι λύσαντες τὰς σπονδὰς ἐστράτευσαν ἐπὶ Πλάταιαν.

ιγ. Ἐγὼ εἶμι αἴτιος τῶν ποιουμένων ὑπὸ τῶν Μήδων.

ιδ. Οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπαύσαντο τὰς πόλεις πολιορκοῦντες.

ιε. Ἦλθον κρυφίως κλέψοντες τὸν ἵππον.

ιστ. Ἐβούλετο ἐντυχεῖν τοῖς γεγραφόσιν.

6. Να χαρακτηρίσετε τα απαρέμφατα (ειδικά - τελικά) και να βρείτε το υποκείμενό τους:

α. Νομίζομεν ὑμᾶς πιστοὺς φίλους εἶναι.

β. Κῦρος παραγγέλλει τῷ Κλεάρχῳ ἥκειν.

γ. Ἔλεγον Κῦρον ἄριστον ἄρχοντα γενέσθαι.

δ. Κροῖσος ἔπεισεν αὐτὸν γυναῖκα ἄγεσθαι.

ε. Ὄμοσαν οἱ τε Ἕλληνες καὶ Ἄριαῖος σύμμαχοι ἔσεσθαι.

στ. Κῦρος ὑπέσχετο δώσειν πέντε μνᾶς.

ζ. Λύσανδρος ἐκέλευσε πλεῖν τὴν ταχίστην.

7. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε το είδος των απαρεμφάτων και το υποκείμενο τους.

α. Πάντες ἰατροὶ ἔλεγον αὐτὸν μὴ κινδυνεύειν, ἀλλὰ χρονίσει ἐν τῇ νόσῳ.

β. Οἱ ἰατροὶ οὐκ ἔωσι τοὺς νοσοῦντας ἀποθνήσκειν.

γ. Ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄδης ἔμελλον καὶ σὲ γράψαι.

δ. Ἐγὼ προσπεσὼν ἐξωμοσάμην αὐτοῖς μὴ ἀληθῆ ἰατρὸν εἶναί σε.

8. Να αναγνωρίσετε στις προτάσεις που ακολουθούν το είδος του απαρεμφάτου (ειδικό-τελικό, έναρθρο-άναρθρο) και τη λειτουργία του (υποκ., αντικ., κατηγ.).

α. Ἀκολασίαν καλοῦσι τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι.

β. Τὸ ἀδικεῖν μέγα κακὸν ἐστὶ.

γ. Οἱ σύμμαχοι ἔλεγον οὐκ εἶναι αὐτόνομοι.

δ. Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.

9. Να αναγνωρίσετε το είδος (τελικό, ειδικό) και τη συντακτική λειτουργία (υποκείμενο, αντικείμενο) των απαρεμφάτων που υπάρχουν στις παρακάτω προτάσεις.

- Σωκράτης ἔλεγε διδάσκειν τὴν ἀρετὴν.
- Οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον πείσειν τοὺς Λακεδαιμονίους.
- Οἱ στρατηγοὶ ἐκέλευσαν τοὺς στρατιώτας μένειν ἐν τῇ μάχῃ.
- Πολλάκις συνεβουλεύσαμεν ἡμᾶς μὴ λῦσαι τὰς σπονδάς.
- Οἱ νεανῖαι μανθάνουσιν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου γράφειν.
- Ἐβουλόμην ἂν (=θα ἤθελα) βοηθήσαι σοι.
- Οὐκ ἐπίσταμαι κιθαρίζειν.
- Ἐβούλοντο τὴν πόλιν τειχίζειν.
- Τὸ ἀμαρτάνειν τοὺς ἀνθρώπους οὐ θαυμαστόν ἐστι.
- Κῦρος παραγγέλλει τῷ Κλεάρχῳ ἤκειν.
- Κῦρος ὑπέσχετο δώσειν πέντε μνᾶς.
- Πάντες ἰατροὶ ἔλεγον τὸν ἀσθενῆ μὴ κινδυνεύειν, ἀλλὰ χρονίσει ἐν τῇ νόσῳ.
- Οἱ ἰατροὶ οὐκ ἔωσι τοὺς νοσοῦντας ἀποθνήσκειν.
- Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.